

GŁOS RĄDOMSZCZAŃSKI

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK IV

ŚRODA, DNIA 18 SIERPŃIA 1948 ROKU

Nr 227 (1161)

WNIOSKI RZĄDU POLSKIEGO

na sesję Generalnego Zgromadzenia Organizacji Narodów Zjednoczonych w Paryżu

WARSZAWA PAP. — Korespondent PAP dowiaduje się, że Rząd Polski wystąpił z wnioskiem o uzupełnienie porządku dziennego sesji Generalnego Zgromadzenia ONZ, jaka ma się rozpocząć we wrześniu w Paryżu, — następującymi zagadnieniami:

- 1) Problem uchodźców (D. P.) i przesiedleńców.
- 2) Sprawa polityki dyskryminacyjnej stosowanej w niektórych państwach wobec napływowej siły roboczej, rekrutującej się głównie z uchodźców.
- 3) Sprawa polityki dyskryminacyjnej, stosowanej przez niektóre państwa w handlu międzynarodowym, a stanowiącej przeszkodę w rozwoju normalnych stosunków międzynarodowych.

Wniosek w powyższej sprawie obejmuje również problem zagrożenia suwerenności poszczególnych krajów przez umowy dwustronne, zawarte na podstawie planu Marshalla.

4) Sprawa niszczenia produktów żywnościowych w niektórych krajach.

Walki w Jerozolimie
Wojska żydowskie zajęły bardzo ważny punkt strategiczny w tym mieście

JEROZOLIMA PAP. — Agencja Reutera donosi, że w Ammanie wydano oficjalny komunikat, który stwierdza, że oddziały żydowskie zajęły we wtorek rano ośrodek Czerwonego Krzyża w Jerozolimie. Według paującej w Ammanie opinii dzięki zajęciu tej dzielnicy

Jerozolimy Żydzi będą mogli opanować drogi wiodące do Betleem. W ten sposób Arabowie straciliby całkowicie kontakt ze starą dzielnicą Jerozolimy i całą południową Palestyną.

Nieprzerwany terror w Grecji

Faszyści ateńscy skazują nadal na śmierć tysiące niewinnych ludzi

MOSKWA PAP. — Jak donosi z Aten agencja TASS, fala protestów przeciwko masowym egzekucjom demokratów greckich, która ogarnęła cały świat, nie zahamowała bynajmniej terroru. Przeciwnie, ostatnio ilość egzekucji stała się jeszcze większa. Niedawno w Lamii

rozstrzelano 22 osoby, w Janinie, Kozani i Koryncie — 19 osób. Ilość osób skazanych na dożywotnie ciężkie roboty i wieloletnie więzienia nie daje się w ogóle obliczyć. Sady nadzwyczajne są czynne bez przerwy, sądząc ludzi grupami po 50, 100 i nawet 150 osób. Lu-

dzie skazywani są na śmierć za takie „zbrodnie”, jak kolportaż ulotek organizacji młodzieżowej „Epon”, zbierkę funduszy na pomoc rodzinom więźniów politycznych, za „propagandę komunistyczną”, która wyraża się często tylko w jakimś nieostrożnym zdaniu, krytykującym rząd. Pretekstem tych mordów politycznych jest zazwyczaj oskarżenie o członkostwo w organizacji „Samoobrony”, jakkolwiek samo istnienie takich organizacji w miastach greckich stanowi wymysł policji.

W końcu czerwca przed sądem wojskowym w mieście Janina odbył się proces 145 takich rzekomych członków „Samoobrony” komunistów i zwolenników Eam, głównie spośród miejscowych robotników. Żadnemu oskarżonemu nie udowodniono zarzucanych mu czynów. Jednakże skazano na śmierć 48 osób w tym 9 kobiet. Grupa adwokatów zaprotestowała przeciwko temu okrutnemu i nieuzasadnionemu wyrokowi. Według ostatnich wiadomości, dowództwo wojskowe kazało przekazać tych adwokatów sądowi wojennemu.

Prace konferencji dunajskiej

Komisje opracowują teksty układu o żegludze na Dunaju

BELGRAD (PAP). Na konferencji dunajskiej wybrano kilka komisji. Na wniosek przedstawiciela ZSRR w skład komisji mandatowej weszli przedstawiciele Rumunii, Stanów Zjednoczonych i Ukrainy. W skład komisji redakcyjnej weszli przedstawiciele Związku Radzieckiego, Węgier, Bułgarii, Jugosławii i Czechosłowacji.

Następnie odczytano pisma od misji greckiej, włoskiej i belgijskiej. W pismach tych zaznaczono, że Belgia, Grecja (faszystowska) i Włochy posiadają „nabyte prawa” na Dunaju i pragną je zachować. Większością głosów postanowiono nie przeprowadzić dyskusji nad pismami Grecji, Włoch i Belgii ponieważ zawierają one problemy, które na konferencji już zostały rozstrzygnięte.

Attlee kłania się Irlandczykom

Próby wciągnięcia Irlandii do „bloku zachodniego” — na rozkaz Marshalla

LONDYN PAP. — Premier północnej Irlandii sir Basil Brooke oświadczył, że wizyta premiera Attlee w północnej Irlandii ma charakter „ściśle prywatny”. Dodał on, że rząd północno-irlandzki jest absolutnie przeciwny połączeniu północnej Irlandii z Wolnym Państwem Irlandzkim. Mimo to, wizyta premiera Attlee wywołała w dalszym ciągu daleko idące komentarze w londyńskich kołach politycznych.

Jakkolwiek koła oficjalne w Londynie utrzymują istotny cel tej wizyty w ścisłej tajemnicy, twierdzi się uporczywie, że wizyta Attlee — podobnie jak poprzednie wizyty członków gabinetu brytyjskiego północnej Irlandii świadczy o doniosłych dyskusjach politycznych, które mogą pociągnąć za sobą „ca-

kową reformę stosunków brytyjsko-irlandzkich”.

Przewiduje się mianowicie, że wynikiem obecnych rozmów może być połączenie się północnej Irlandii z Wolnym Państwem Irlandzkim oraz przystąpienie całej Irlandii do brukselskiego traktatu „Unii Zachodniej”.

Na drodze do realizacji tego planu istnieją jednak bardzo poważne trudności, w szczególności zaś silny opór w samej Irlandii północnej, czego wyrazem było właśnie — zdaniem londyńskich kół politycznych — oświadczenie premiera Brooke'a.

Napięta sytuacja w Burmie

Oddziały powstańcze walczą z Anglikami pod Rangunem

LONDYN PAP. — Nadchodzące tu wiadomości świadczą o tym, że powstanie w Burmie zatacza coraz szersze kręgi. Ostatni komunikat rządowy, ogłoszony w Rangunie donosi, że „wojska rządowe” odparły w części ataki kilkuset powstańców w dwóch punktach w odległości 48 klm. na północ od Rangun. Ruch powstańczy spowodował również zakłócenia w komunikacji. W ubiegłym tygodniu gdy, jak głoszono doniesienia ze źródeł brytyjskich, sytuacja stała się tragiczna „musiano wstrzymać pociąg służbowy na linii Rangun

— Mandalay i uruchomiono go dopiero w poniedziałek pod eskortą zbrojną. Przerwano na cny ruch pociągów. Utrudniona jest również żegluga przybrzeżna. Charakterystyczne jest, że ministerstwo spraw zagranicznych rządu Kuomintangu nakazało konsulatom chińskim na Malajach ściśle współpracę z władzami brytyjskimi w ich akcji przeciwko walczącym o wyzwolenie powstańcom malajskim.

„Times” ujawnia poważne zaniepokojenie sytuacją w Burmie, widząc w tamtejszych wydarzeniach fragment ruchu, który rozwija się

równocześnie na Malajach, w Indonezji, w Chinach, w Indiach, i w Sjamie pod hasłem walki przeciwko imperializmowi zachodniemu i o przeprowadzenie reform społecznych.

Według wtorkowych doniesień, rząd brytyjski bada obecnie kwestię w jaki sposób przedostała się do opinii publicznej ściśle poufna wiadomość, że brygada gwardii angielskiej przygotowuje się do wyjazdu na Malaje.

Kampania wyborcza Wallace'a

NOWY JORK PAP. — 29 sierpnia Henry Wallace udaje się na tygodniowy objazd siedmiu stanów południowych USA. Wallace przyjął zasadę przemawiania tam wyłącznie przed mieszanymi audytoriami białych i Murzynów. Objazd stanów południowych rozpocznie kampanię wyborczą Wallace'a.

Wystąpienia Wallace'a poświęcone będą głównie walce z podżegaczami wojennymi, problemowi wysokich cen, obronie praw świata pracy oraz zwalczaniu dyskryminacji rasowej.

UWAGA! CZYTELNICZY UWAGA!
Już w najbliższych dniach
rozpoczynamy druk
naszej nowej powieści

Prowokacje Niemców sudeckich

PRAGA PAP. — Cała prasa czechosłowacka obszernie omawia ostatnie prowokacyjne wystąpienia wysiedlonych Niemców sudeckich, którzy urządzili w miasteczku Walldorf koło Frankfurta nad Menem olbrzymi wiec prowokacyjny, żądając utworzenia „niepodległego państwa sudeckiego, — niemieckiego”.

Umizgi Trumana do „szarych” wyborców

WASZYNGTON PAP. — Prezydent Truman podpisał tzw. „ustawę antyinflacyjną”. Prezydent Truman zakomunikował równocześnie, że kongres republikański nie rozwiązał rzetelnie problemu inflacji. Kongres powziął decyzję o odwołaniu kontroli nad kredytami operacyjnymi. Truman przyznał, że nożyce między cenami a zarobkami znacznej większości obywateli amerykańskich — ciągle rozszerzają się.

Miliony gospodarstw domowych — powiedział Truman — nie są w stanie płacić za żywność i odzież. Jeżeli inflacja nie zostanie zahamowana, sytuacja ulegnie dalszemu pogorszeniu i wybuchnie kryzys gospodarczy.

Spór anglo-amerykański o podział złomu z Bizonii

LONDYN PAP. — Korespondent dyplomatyczny agencji Reutera pisze, że spór między Wielką Brytanią a Stanami Zjednoczonymi o złom niemiecki nie został rozwiązany przez anglosaskie władze okupacyjne i jest obecnie przedmiotem bezpośredniej dyskusji pomiędzy Londynem a Waszyngtonem.

Krytyczna sytuacja w Bizonii

Clay zaprasza giełdźarzy do inwestowania kapitałów w Niemczech Zachodnich

LONDYN PAP. — Korespondent „Times’a” zamieścił obszerną korespondencję, poświęconą obecnej sytuacji w Niemczech zachodnich. Autor w sposób pośredni wyraża się krytycznie o polityce amerykańskiej w Bizonii. Amerykanom nie udało się zdobyć odpowiednich przywódców niemieckich, cieszących się poparciem ogółu, którzy by wyrazili gotowość współpracy z nimi. Plan utworzenia państwa zachodnio - niemieckiego nie jest popularny w masach niemieckich. Dlatego premierzy Niemiec na konferencji w Koblenz powzięli rezolucję, która pozornie oznaczała odrzucenie uchwał poczdamskich.

Korespondent „Times’a” podkreśla, że projektowane państwo zachodnio - niemieckie nie będzie posiadało żadnej siły rozprawczej, gdyż nie będzie miało poparcia ludności. Niemcy nie przywiązuja wielkiej wagi do tworu politycznego, jaki zamierzają powołać do życia okupanci anglosascy.

„Times” podkreśla, że premierzy Niemiec wypowiedzieli się przeciwko głosowaniu powołanemu do konstytuanty. Głosowanie takie mogłoby bowiem ujawnić ogromne niezadowolenie ludności i podważyć pozycję działaczy politycznych Niemiec zachodnich.

Omawiając sytuację gospodarczą Bizonii, „Times” podkreśla, że kapitalistyczna reforma walutowa wywołała ogromne bezrobocie. Elementy kapitalistyczne niemieckie są zasłaniające zastępczami dolarowymi i dzięki temu mogą stawiać opór pedowi mas domagających się reform społecznych. Ceny artykułów spożywczych i przemysłowych stale wzrastają. Kryzys gospodarczy zbliża się z dużą szybkością. Przywódcy związków zawodowych Bizonii są wprost bezradni wobec nacisku mas. Wśród robotników panuje przekonanie, że amerykańskie metody, stosowane w Niemczech, nie mogą dać trwałych wyników, nie zahamują one zbliżającego się kryzysu. W kołach robotniczych panuje szczególnie niezadowolenie wskutek reformy podatkowej, jaka towarzyszyła reformie walutowej. Podatek dochodowy został obniżony o 33 proc. Zwiększył to zyski przemysłowców i kupców. Równocześnie reforma walutowa spowodowała ogromny wzrost bezrobocia. W tej sytuacji — kończy „Times” — plany polityczne, opracowane przez Anglo-sasów, tracą na swej wartości.

NOWY JORK PAP. — Berliński korespondent „Wall-Street Journal” Evans, zapowiada zniesienie w najbliższej przyszłości zakazu nowych inwestycji zagranicznych w anglo-amerykańskich strefach Niemiec. Evans twierdzi, że ostatnia konferencja generała Clay’a i generała Robertsona we Frankfurcie dotyczy właśnie tej sprawy. Generał Clay przedstawił ma Robertsonowi nową wersję propozycji amerykańskiej, której przeciwstawiali się pierwotnie Anglicy w obawie, że bankierzy i przemysłowcy brytyjscy ucierpią na rzecz inwestorów amerykańskich rozporządzających dolarami.

Równocześnie prowadzone będą rozmowy z rządem francuskim w celu rozszerzenia planu amerykańskiego na strefę francuską Niemiec.

Przemysł francuski zamiera

PARYŻ PAP. — Jak oświadczył przewodniczący związku pracowników przemysłu włókienniczego okręgu Nord, należy obawiać się w najbliższych tygodniach zamknięcia kopalni tego okręgu wskutek braku surowców. Dotychczas nabywano surowce w Egipcie, płacąc w funtach angielskich. Obecnie Egipt domaga się zapłaty w dolarach.

Według Evansa, propozycja Clay’a przewidują: natychmiastowe odblokowanie kapitałów zagranicznych w Bizonii i zezwolenie na swobodny obrót tymi kapitałami, zezwolenie kapitałowi zagranicznemu na sprrowadzenie do Bizonii surowców i sprzętu technicznego na takich samych warunkach, jakim podlegają właściciele niemieccy, wydanie zezwolenia bankom zachodnich Niemiec na sprzedaż marki zachodniej za waluty zagraniczne, które będą deponowane do dyspozycji agencji eksportowej — Impartowej Bizonii, wreszcie wyda-

nia zezwolenia bankom zachodnich Niemiec na wymianę części zysków inwestorów zagranicznych w markach niemieckich na obec waluty.

Evans twierdzi, że nie zdecydowano jeszcze sprawy, czy i jaką część dochodów ze swych inwestycji inwestorzy międzynarodowi będą mogli wynieść z Niemiec, ale że projekt zmierz do maksymalnego zachęcenia kapitału zagranicznego do inwestycji w Niemczech zachodnich.

Delegacja rządu Czechosłowacji

prowadzi rokowania handlowe w Moskwie

PRAGA PAP. — We wtorek rano odleciał samolotem do Moskwy czechosłowacki minister handlu zagranicznego dr. Gregor wraz ze swym zastępcą Loeblem.

Delegacja czechosłowacka omówi z radzieckim ministrem handlu zagranicznego Mikołajem rozmiary wymiany handlowej na rok 1949 na podstawie długoterminowego układu handlowego, zawartego między Czechosłowacją, a Związkiem Radzieckim. Omawiane będą rów-

nież sprawy, które wylonły się w czasie realizacji układu. W razie potrzeby do Moskwy udadzą się ponadto przedstawiciele różnych gałęzi przemysłu czechosłowackiego.

Dr. Gregor wyraził przekonanie, że rokowania odbędą się w szczególnie serdecznej i przyjaznej atmosferze. Wartość wzajemnej wymiany handlowej opiewa na miliardy koron czeskich. Związek Radziecki wywiązuje się skrupulatnie ze swych zobowiązań.

Tajemnica sukcesów młodego stachanowca

Młodzież radziecka służy sprawie pokoju

(Wywiad nasz z tow. Mikołajem Łukiczowym)

Wśród delegatów młodzieży radzieckiej na Międzynarodową Konferencję Młodzieży Pracującej w Warszawie znajduje się popularny w ZSRR górnik - komсомолец Mikołaj Łukiczew, odznaczony orderem Lenina i medalem „Za Odbudowę Zagłębia Donieckiego”.

„Rębac” - stachanowiec liczy zaledwie 22 lata. Jest niewielkiego wzrostu i nieatletycznej bynajmniej budowy; opanowany i raczej małomówny, o spokojnym i inteligentnym spojrzeniu. Postać młodego górnika jakby potwierdzała to, co już wiemy wszyscy: dla większej i nawet rekordowej wydajności potrzebna jest nie tyle praca mięsna ile praca myślna.

Tow. Łukiczew pracuje na kopalni „10-bis” Kombinat „Stalimugol” od 1943 roku. Już po roku pracuje jako rębac, w 1945 roku zostaje brygadziatą, pracując sam i kierując pracą takich, jak on młodych górników. W następnym roku 1946 staje się sławnym w całym kraju, jako organizator młodzieżowej brygady przodowników pracy i racjonalizator w dziedzinie budowy chodników kopalnianych.

W rozmowie z nami tow. Mikołaj poważnie i rzeczowo uzasadnia dlaczego pociągnął go to właśnie specjalność górnicza. Barbarzyński okupant dokonał w Donbasie wielkich zniszczeń. Pilnym zadaniem stała się odbudowa i rozbudowa kopalń donieckich po to, by dostarczać rozwijającemu się nieustannie przemysłowi socjalistycznemu coraz więcej węgla.

Zapytujemy naszego rozmówcę, czy nie zechciałby opowiedzieć górnikom polskim o swej pracy. Przystaje na to z gotowością.

Pytamy na wstępie, jak osiągnął w swej pracy najwyższą wydajność.

— Przy normie 0,18 m. bieżących chodnika na jednego członka brygady, a więc łącznie 1,08 metra na moją sześciuosobową bryga-

de, nasza wydajność dzienna sięgała 14,5 metra, co dawało ponad 1340 proc. Były dni, kiedy wydajność nasza dochodziła do 2.000 proc. Pamiętam, że w kwietniu 1946 roku zamiast 28 metrów przewidzianych przez plan na naszą brygadę daliśmy 152 metry potoczne chodnika.

Swe zadanie pięcioletnie brygada moja zakończyła już w 1947 roku, a więc w drugim roku pięcioletki.

Walka o większą wydajność — to walka o czas, o to, by go nie marnować, lecz wykonywać jak najoszczędniej. Na prośbę moją zastosowano również specjalny sposób wentylacji chodnika w rezultacie czego, już w parę minut po wybuchu powietrze jest wolne od gazów.

„Tajemnica” sukcesów brygady naszej polega na tym, że pracujemy zgodnie i sprawnie, nie tracąc ani chwili czasu, według zgóry opracowanego i przemyślanego planu pracy.

Czy wasza wysoka wydajność zależna jest również od czynników postronnych i od pracy kopalni jako całości?

— Oczywiście, że taka praca nasza jest uwarunkowana należytą organizacją wydobycia całej kopalni. W pierwszym rzędzie musi sprawnie działać transport podziemny, wentylacja, konieczna jest dostawa w terminie materiału drzewnego itd. Pod tym względem mamy na naszych kopalniach coraz większe osiągnięcia. Duże postępy czyni również u nas mechanizacja; stosujemy dziś masowo świdy i młotki pneumatyczne, potężne wrębówki. Ostatnio pojawił się na kopalniach donieckich „kombajn górnicy”, zastępujący pracę nie tyl-

Skład delegacji radzieckiej na kongres we Wrocławiu

WARSZAWA PAP. — Biuro kongresu otrzy-mało listę delegacji radzieckiej, przybywającej na Światowy Kongres Intelktualistów do Wrocławia.

W skład delegacji radzieckiej wchodzi m. in.:

PISARZE: ALEKSANDER FADIEJEW, znakomity prozaik, autor: „Pogromu”, „Ostatni z Udega”, „Młoda gwardia”, MICHAŁ SZOŁOCHOW, światowej sławy pisarz, autor: „Cichego Domu” i „Zoranego Ugoru”, ILIA ERENBURG, autor „Nawalnicy” i „Upadku Paryża”, ALEKSANDER KORNIJCZUK, LEONID LEONOW, autor „Prostego człowieka” i „Najazdu”, azerbajdzkański poeta SAMET - WURGUN, pisarz TURUN ZADE, litewska poetka A. WENCLOW, publicysta D. ZASŁAWSKI. Znakomita aktorka A. L. TARASOWA, światowej sławy reżyser filmowy W. J. PUDOWKIN, autor filmów: „Matka”, „St. Petersburg”, „Burza nad Azją”, reżyser filmowy M. E. CZYARELI, autor filmu „Przysięga”, kompozytor T. M. CHRENNIKOW.

Akademicy: W. B. WOLGIN, wiceprezydent Akademii Nauk ZSRR, J. B. BARDIN, wiceprezydent Akademii Nauk ZSRR, J. MIESZCZANINOW, E. W. TARLE, A. M. NIEMIEJANOW, prezydent Akademii Nauk USRR, A. W. PALLADIN, W. W. SZULEJKIN, J. W. JAKUSZKIN, członek — korespondent Akademii Nauk ZSRR, P. N. FIEDOSIEJEW.

ko rębaczy, lecz również i ładowaczy. Zapytujemy tow. Łukiczewa, czy uzupełnia swe wykształcenie w celu lepszego jeszcze wykorzystania swych zdolności jako racjonalizatora i organizatora produkcji.

— Rzecz jasna, uczę się. Organizacja zawodowa i Komсомоł ułatwiają mi naukę. Początkowo chodziłem na kursa wieczorowe nie przerywając pracy. Obecnie uczęszczam do technikum i spuszczam się do szybu nie częściej niż raz w tygodniu.

Tow. Łukiczew uśmiecha się, dodając: — Muszę przecież trochę popraktykować. Pracę swoją bardzo polubiłem...

W dalszym ciągu rozmowy dowiadujemy się, że metody pracy towarzysza Łukiczewa stosuje dziś tysiące brygad młodzieżowych we wszystkich radzieckich zagłębiach węglowych. Socjalistyczne współzawodnictwo pracy rośnie z niepowstrzymaną siłą i sprawia, że coraz szybciej postępuje odbudowa Donbasu, wiele zaś spośród innych zagłębi węglowych znacznie już przekroczyło swe przedwojenne wydobywanie. Jednocześnie podnosi się poziom życiowy mas górniczych, o byt których rząd radziecki wykazuje szczególną troskę.

Rozmowa nasza toczy się półgłosem na sali obrad Międzynarodowej Konferencji Młodzieży Pracującej. W chwili gdy właśnie zastanawiałem się nad głębokim związkiem tego co słyszałem od młodego górnika radzieckiego, z walką młodocianych robotników całego świata o lepszą przyszłość — tow. Łukiczew rzuca swą końcową uwagę:

— Sądzę, że swą wydajną pracą nasza młodzież radziecka najlepiej służy sprawie pokoju, demokracji i szczęśliwej przyszłości młodzieży światowej.

Rozmowę przeprowadził M. Minkowski

W. Grossman

ZYCIE

Stąd po raz trzeci uciekłem. Przedostałem się do Kraju Nadbałtyckiego, no i zachorowałem na tyfus. Czy to doprawdy, my się sobie, nie wrócić do kopalni więcej, czy przyjdzie mi umrzeć? Nie, dałem radę i tyfusowi, jakem dał radę Niemcom. Wyzdrowiałem. Do dwudziestego pierwszego roku brałem udział w wojnie domowej, poszedłem jako ochotnik. Bardzo byłem zły na stare porządki, jeszcze jako chłopak rozrzuciłem ulotki, wtedyśmy ją bibułą nazywali.

— Ależ, ty stary, jesteś nieposkromiony, — rzekł siedzący obok Kozłowa żołnierz.

— O, bracie, jeszcze jaki twardy, — powiedział z dzieciinną chępliwością Kozłow — ja jestem człowiek pracy, rewolucyjny, dla sprawiedliwości nigdy niczego nie żądałem. Więc w kwietniu to było, zdemobilizowali, mnie, wróciłem. Było to już pod wieczór. Przyszedłem. — Zamilkł, przeżywając dawne wspomnienia. — Tak... przyszedłem. I prawdę powiedziałszy nie do osady przyszedłem, ale wprost do nadzymbia, popatrzed na kafary. Stoję, a tzy się leją — i pijany nie jestem, nie a nie, a płacze. A tu krzyże już mnie poznali, pobiegli do mojej biby „Zmawychwstał twój Kozłol, do kancera przyszedł. stoi tam i płacze”. I uwierzysz, moja stara do ostatniej chwili życia wytrzymała mi nie ociała, że przedem poszedłem do kopalni, niż do niej.

„Górnik jesteś, powiada. zamias: serce masz kawał wezła”.

Zamilkł i po chwili dodał:

— Czy uwierzysz mi, towarzyszu żołnierzu, słyszę, żeś też robociarz, szczerze ci powiem — marzeniem moim było przeprowadzić życie w tej kopalni, i w tej kopalni umrzeć.

Zwracał się do niewidzialnych w mroku słuchaczy, jak do jednego człowieka. Zdawało mu się, że siedzi tu obok niego w wyrobisku stary przyjaciel robotnik, z którym zetknął go los po ciężkich dniach. I słucha go uważnie, serdecznie.

— No, co, towarzysze, — rzekł dowódca — podchodzić po swoje porcje.

— Może zaświecić, — powiedział ktoś żartem — żeby który dwa razy nie brał.

I wszyscy roześmieli się, do tego sfopnia nieprawdopodobne wydawało im się popienienie tak wielkiego przestępstwa.

Chodźcie, chodźcie, czemu nie bierzecie, — powiedział Kosticyn.

W ciemności rozległy się głosy.

— Cóż, choź, dziadku... dziadka — wręcza puszcza naprzód, choź, dziadku, bierz swoją porcję.

Stary ocenił tę szlachetną wstrzeмиłość ludzi wyczerpanych głodem. Wiele widział w życiu, nieraz widział, jak głodni rzucają się na chleb.

Gdy jado zostało podzielone, stary został z Kosticynem.

Kosticyn cicho mówił do niego:

— Widzisz, towarzyszu Kozłow, kiedyśmy schodzili do szybu, było nas dwadzieścia siedem osób, zostało dziewięciu. Lu-

dzie bardzo osłabli, chleba więcej nie ma. Obawiałem się, że ludzie będą się kłócić, uświadomią sobie całą trudność naszej sytuacji. Był nawet taki moment, owszem, był, kiedy zaczęli się o byle co spierać. Lecz nastąpił przełom i jest w tym moja zasługa. Mielimy tu przed waszym przyjściem poważną rozmowę. Tak oto żyjemy tutaj. Im jest ciężiej, tym ciszej tulimy się do siebie, im jest ciemniej, tym zgodniej żyjemy. Mój ojciec był za carskich czasów na katordze, jeszcze jako student, opowiadał mi jego tkwią mi w pamięci od dzieciństwa. Mówił: „Malo było nadziei, a ja wierzyłem”. I tak mnie uczył: „Nie ma sytuacji beznadziejnej, — walcz do ostatniej chwili, póki starczy tchu”. I tak też było — aż strach pomyśleć, jak myśmy się bili przez ten miesiąc, i jaką siłę wróg rzucił na nas, — i nic, nie ulegliśmy tej sile, ostaliśmy się. Zostało nas dziewięciu, zesłaliśmy głęboko do ziemi, nad nami być może stoi cała dywizja Niemców, ale nas nie pokonali, będziemy się bić i wyjdziemy stąd. Nie zabiorą nam nieba, wiatru, trawy, wyjdziemy stąd?

Stary odpowiedział mu równie cicho:

— A po co wychodzić z kopalni, tu jest dom. Czasem, bywało, zachoruję, nawet do szpitala nie pójde — położę się w kopalni, ona już wyleczy.

— Wyjdziemy stąd, wyjdziemy — rzekł Kosticyn głośno, aby wszyscy słyszeli. — Wyjdziemy z tej kopalni, jesteśmy niezwycciętni, dowiedziemy tego, towarzysze!

Zaledwie jednak wymówił te słowa, gdy ciężkie, powolne, glucho uderzenie wstrząsnęło sklepieniem i ziemią, strop zatrzeszczał, zaskrzypiał, brwały pokładu runęły, na ziemię, wszvstko jakby poruszała się do-

koła, zwarło się nagle, przycisnęło, zwałiło z nóg ludzi, zdusiło im pierś, zaparło oddech. Była chwila kiedy zdawało się, że nie ma czym oddychać: gęsty, drobny pył od lat nagromadzony na sklepieniach, na stropie, uniósł się i napełnił powietrze.

Jakiś kaślący, dławiący się głos wymówił ochryple:

— Niemiec wysadził szyb! To nasz grób. Ale natychmiast przerwał mu uparty, podniecony głos Kosticyna, który krzyczał w uniesieniu:

— Nie, nie wdępcze on nas do ziemi, wyjdziemy, słyszyście, dostaniemy się na górę, wyjdziemy!

I jakiś podniosły i zacięty upór opanował ludzi. Kaśląc i dusząc się, jakby pijani tą myślą, która zawładnęła nimi, krzyczeli:

— Wyjdziemy, towarzyszu kapitanie, dostaniemy się na górę, wyjdziemy, kiedy sami zechcemy!

Rozdział czwarty

Kosticyn odkomenderował dwóch ludzi do szybu. Prowadził ich stary wrębacz. Iśó było ciężko, w wielu miejscach na skutek wybuchu wytworzyły się zwały i runął strop.

— Za mną, tutaj, trzymaj się za nogę — mówił Kozłow i pewnie, lekko przepelzał przez rumowisko i zwałone filary stropu...

Znalazł wartowników w podszybiu, obaj leżeli w ciepłej, lecz już stygnej krwi i obaj trzymali w rękę połamane na kawałki automaty.

Pochowano zabitych, zawalono ich ciała brykami wezła. Jeden z żołnierzy rzekł:

Czy można im wierzyć?

Cóż można na te pytania odpowiedzieć? Nie znamy przecież poufnych instrukcji otrzymanych przez wysłanników mocarstw zachodnich, od ich mocodawców — Marshalla, Bevina i Marie, stojących za ich plecami monopolistów amerykańskich. Sąd więc swój o rzeczywistych intencjach kierowników politycznych mocarstw zachodnich wyrabiać możemy tylko na podstawie całej ich dotychczasowej polityki oraz tych posunięć na szachownicy politycznej, których dokonują właśnie w chwili obecnej, gdy w Moskwie prowadzą rozmowy z Molotowem i Stalinem.

Spójrzmy w stronę Niemiec. Stosunek mocarstw zachodnich do sprawy Niemiec jest dla nas, Polaków, najlepszym bodaj sprawdzianem ich intencji i woli pokoju.

Niemiecka kuźnia broni pracuje

Czy niemiecki przemysł zbrojeniowy został w zachodnich strefach okupacyjnych zdemontowany, zniszczony? Czy możemy zaobserwować jakiegokolwiek poważne zamiary wykonania przez mocarstwa zachodnie decyzji Konferencji Poczdamskiej w tym względzie?

Dla tych, których nie mogły w tym względzie przekonać cytowane licznie przez prasę dokumenty, tych musiał przekonać wybuch w gigantycznych zakładach chemicznych I. G. Farben Industrie w Ludwigshafen, zatrudniających około 40.000 robotników. W oparach gazów bojowych, wytwarzanych w tych zakładach, zginęło w czasie katastrofy tysiące osób. Pracują i produkują materiał wojenny słynne zakłady Kruppa, wytwórnie silników lotniczych i samolotów Messerschmitta, Junkersa i inne przedsiębiorstwa niemieckiego przemysłu zbrojeniowego. Pracują, dodajmy, za wiedzą, zgodą, na wyraźne życzenie i na zlecenie mocarstw zachodnich.

Czy takie systematyczne gwałcenie Układu Poczdamskiego w sprawie demontażu przemysłu wojennego nie musi budzić podejrzeń wśród Polaków i innych bliźszych i dalszych sąsiadów Rzeszy do pokojowych intencji mocarstw zachodnich? Niech na to pytanie każdy sam sobie znajdzie odpowiedź.

Półmilionowa armia niemiecka wyrosła pod opieką Anglosasów

Zgodnie z Układem Poczdamskim Niemcy pozbawione zostały prawa posiadania jakiegokolwiek sił zbrojnych. Nie trzeba tłumaczyć doniosłości tej decyzji. Jakże wygląda jej wykonanie w strefach zachodnich? Według jednobrzmiących sprawozdań korespondentów prasy zagranicznej Niemcy Zachodnie aż roją się od różnych niemieckich formacji militarnych — rozmaitych „Czarnych Gwardii”, oddziałów „wartowniczych” i temu podobnych. Nie brak nawet eskadr niemieckiej marynarki wojennej, utrzymywanych przy życiu przez anglosasów pod pretekstem konieczności poszukiwania min u wybrzeży niemieckich.

Nie trzeba dodawać, że oficerowie, podoficerowie i żołnierze do tych formacji są do bierani przede wszystkim z pośród najbardziej zdecydowanych hitlerowców, oddziałów „SS” i tym podobnych zbirów faszystowskich, okrucieństwo których poznały na swej skórze narody Europy. Właściwe miejsce dla tych hitlerowskich zbrodniarzy wojennych jest w obozach, a jednak... A jednak są oni dziś umundurowani, uzbrojeni, zaoprowiantowani, otrzymują żołd z rąk wojskowych gubernatorów mocarstw anglosaskich. Liczebność tych oddziałów oceniana jest przez źródła dobrze poinformowane na 500 — 600 tysięcy. Jest to pięciokrotnie więcej niż liczyła armia niemiecka w Niemczech powersalskich. Jak wiemy owa 100-tyśieczna armia republiki Weimarskiej stała się później trzonem armii hitlerowskiej.

Dodajmy do tego, że generalny sztab niemiecki, rozwiązany decyzją Konferencji Poczdamskiej, odtworzony został pod skromną nazwą „Biura historycznego”. Na czele sztabu niemieckiego — przepraszam „Biura historycznego” — stoi generał Halder — ostatni szef sztabu Hitlera oraz 26 innych wybitnych generałów hitlerowskich. Trzeba powiedzieć, że jednym z zajęć tego „biura” jest odbudowa sieci wywiadu niemieckiego w Europie i na świecie. Za troskliwą opieką ze strony wojskowego gubernatora USA gen. Claya gen. Halder odwdzięcza się, za opatrząc w zdobyte przez swoich szpiegów informacje wywiad amerykański.

Czy wymienione fakty mogą budzić zaufanie w szczerść pokojowych intencji polityki mocarstw zachodnich? Niech sobie każdy Polak sam odpowie na to pytanie.

Kto wstrzymał odszkodowania dla Polski?

Decyzją Konferencji Poczdamskiej wszystkie państwa, które ucierpiały wskutek agresji niemieckiej uzyskały prawo do odszkodowań wojennych. Owe odszkodowania wypłacane być miały zarówno w postaci urządzeń i maszyn podlegających demonstacji fabryk niemieckich, jak i z bieżącej produkcji niemieckiego przemysłu. Polska, która podobnie jak ZSRR poniosła szczególnie wielkie straty wskutek napaści i okupacji niemieckiej, otrzymała miała skromne odszkodowanie oceniane w sumie na 1 miliard dolarów, co stanowiło zaledwie 2 — 3 procent strat poniesionych przez Polskę. Główna część odszkodowań płynąć miała ze stref zachodnich.

W pamięci każdego z nas żywe są deklaracje Churchilla i innych anglosaskich

ROZMOWY W MOSKWIE

Uwaga wszystkich ludzi jest dziś przykuta do rokowań toczonych w Moskwie między przedstawicielami mocarstw zachodnich a ZSRR.

Na ile szczerze są intencje mocarstw zachodnich? Czy rokowania wszczęte przez Marshalla, Bevina, Marie nie są tylko oszukańczym manewrem, wymuszonym, na nich przez rosnący opór społeczeństw państw zachodnich wobec awanturniczej, militarystycznej, prowokacyjnej polityki kół rządzących Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii i Francji? Czy za parawanem prowadzonych w Moskwie rokowań Anglosasi (Francuzi już dali się zepchnąć do roli pokornego skryby, podpisującego milcząco każdy podpisany mu dokument) nie knują nowych podłych spisków przeciw pokojowi Europy i świata? — oto pytania, które pasjonują dziś większość ludzi i w Polsce i na świecie?

polityków, którzy zapewniali nas, że będzie sprawą honoru wszystkich narodów odrobienie krzywdy uczynionej przez hitlerowców Polsce, że zaciągnęli dług wdzięczności wobec naszego narodu za krew obficie przelaną przez żołnierzy polskich na wszystkich frontach wojny. Takie same frazesy

głosili pod adresem ZSRR i innych narodów słowiańskich.

A jak wygląda w praktyce spełnienie tych wszystkich przyrzeczeń? A no tak, że anglosasi zwalniają Niemcy z wypłaty odszkodowań dla Polski, ZSRR i innych państw półk... Niemcy się nie odbudują.

Co warte ich podpisy?

Czterostronna kontrola nad całym Niemcami, a więc udział Związku Radzieckiego w tej kontroli, jest podstawową decyzją powziętą m. in. za podpisem Trumana i Attlee na Konferencji Poczdamskiej. ZSRR, którego interesy w tej sprawie są tożsame z interesami Polski, nie pozwoliłoby na tolerowanie hitlerowskich przestępców wojen-

nych u władzy w Niemczech, nie pozwoliłoby na istnienie niemieckich sił zbrojnych, na zbrodnicze machinacje miliardów amerykańskich ze Stinnesami, Kruppami, Schroederami i innymi niemieckimi magnatami przemysłu i junkrami, tak jak nie pozwalała na to w radzieckiej strefie okupacyjnej.

Uchwały londyńskie

Ale właśnie, aby uniknąć kontroli ze strony Związku Radzieckiego, mocarstwa zachodnie rozbiły Niemcy gospodarczo i politycznie i przystąpiły do tworzenia takiego dziwołagu politycznego jak „Trizonia” lub inaczej Niemcy Zachodnie.

Uchwały konferencji londyńskiej mocar-

stwa zachodnie podjęły bez udziału ZSRR, bez udziału Polski i innych państw zainteresowanych. Uchwały te zmierzają do zbudowania państwa Niemiec Zachodnich, ostatecznego wyłączenia ich z pod kontroli czte

Anglosasi i niemieckie dążenia odwetowe

Pomoc udzielane przez anglosasów rewizjonistycznej polityce reakcjonistów i imperialistów niemieckich skierowanej przeciwko granicom Polski na Nysie i Odrze, tolerowanie niemieckich organizacji antypolskich, które stawiają sobie za cel odebranie Polsce Ziemi Zachodnich, stosu-

nek do Polaków zatrudnionych w Westfalii, odmowa oddania dzieci polskich porwanych przez Niemców, wszystkie te i liczne inne fakty muszą budzić w nas, Polakach, uzasadnione podejrzenia co do pokojowych intencji panów Marshalla, Bevina i Marie.

Berlin

Berlin leży wewnątrz radzieckiej strefy okupacyjnej. Na podstawie decyzji konferencji Poczdamskiej Berlin został siedziba Sojuszniczej Komisji Kontroli nad całym Niemcami. W celu ułatwienia pracy sojuszników w organach kontroli Dowództwo Radzieckie zaprosiło do zdobytego przez żołnierzy radzieckich i polskich Berlina przedstawicieli wojsk i władz sojuszniczych. Dla stworzenia symbolu czterostronnej kontroli władze radzieckie podzieliły stolicę Niemiec na 4 strefy okupacyjne, zarządzane jednak wspólnie przez 4-stronny zarząd — Radę Komendantów Berlina.

Uchwały konferencji londyńskiej państw t. zw. Unii Zachodniej, ostatecznie przypieczętowały podział Niemiec i likwidację czterostronnej nad nimi kontroli i powoła-

ły do życia państwo Niemcy Zachodnie ze stolicą we Frankfurcie nad Menem z odrębną walutą, z miejscowym rządem niemieckim, pozostającym pod wyłączną kontrolą mocarstw zachodnich.

W wyniku uchwał londyńskich, powstania Niemiec Zachodnich i likwidacji 4-stronnej kontroli nad Niemcami pobyt w Berlinie Amerykanów, Anglików i Francuzów stracił wszelką rację bytu i podstawę prawną.

Przyznają to nawet wszyscy rozsądni politycy i publicyści tych państw. Nie chcą jednak z tym się pogodzić imperialiści anglosascy, dla których Berlin wydawał się doskonałym polem prowadzonej z takim na kładem środków wojny nerwów.

W sidłach własnej prowokacji

Panowie Marshall i Clay pomylili się jednak w swych rachubach. Wpadli w sidła przez siebie zastawionej prowokacji. Nie pomogli „mosty lotnicze”, ani inne prowokacje, które rozbiły się o zdecydowanie, siłę i spokój polityki Związku Radzieckiego.

Strasak wojny, którym ciągle operowali obrócić się przeciwko nim. Społeczeństwa francuskie, angielskie i amerykańskie nie chcą wojny, wypowiedziały się zdecydowanie przeciwko awanturniczej nieodpowiedzialnej polityce generałów Marshalla i Claya.

Bankructwo polityki amerykańskiej w sprawie Berlina i Niemiec jest oczywiste. Stwierdza to bez obsłonek czołowy publicysta amerykańskich kół rządowych Walter Lippman na łamach „New York Herald Tribune”. Lippman pisze, że rozwój wypadków w związku z konfliktem berliń-

skim jest wielkim sukcesem dyplomatycznym Związku Radzieckiego i jednocześnie konsekwencją nierozsądnej polityki amerykańskiej wobec Niemiec”. Pisze on dalej, że „uchwały londyńskie nie znalazły poparcia nigdzie w Europie i że nie mogą być zrealizowane. Związek Radziecki zdobył sukces, ponieważ Stany Zjednoczone zajęły pozycję nie do utrzymania”.

Bankructwo polityki amerykańskiej w sprawie Berlina i Niemiec, nacisk opinii publicznej, wrogi awanturnictwo wojenne amerykańskich dyplomatów w mundurach generalskich — to przyczyna, która zmusiła kierownice koła mocarstw zachodnich do wszczęcia rozmów w Moskwie. Żadne inne pobudki nie grały tu roli. Wskazuje na to zresztą zachowanie się dyplomatów i militarystów anglosaskich obecnie w toku rokowań z Moskwą.

Podżegacze wojenni nie ustają w pracy

Nie ustaje zbrodnicza działalność podżegaczy wojennych, którzy za wszelką cenę pragną niedopuszczyć do pokojowego rozwiązania sprawy niemieckiej.

Świadczą o tym wciąż nowe prowokacje

Pokój i business

Co jednak zmusiło imperialistów amerykańskich, angielskich i francuskich do podjęcia rokowań w Moskwie z Rządem radzieckim?

Jedno jest pewne: nie miłość pokoju. Trudno sobie wyobrazić, aby fabrykanci broni i ich agenci — dyplomaci anglosascy — dążyli do trwałego pokoju. Zepsuliby sobie wówczas sami najintratniejszy na świecie interes, jakim jest handel bronią.

Fabrykanci broni w Stanach Zjednoczonych, którzy dorobili się miliardów dolarów na wojnie, na krwi narodów, nie chcą dziś zarabiać mniej. Nie można jednak sprzedawać dużo broni, gdy na świecie panuje pokój i stosunki między państwami rozwijają się normalnie.

Kiedy imperialiści są za pokojem?

Po tym co tu wyżej powiedzieliśmy, można, sądzimy, wyrobić sobie zdanie

aranżowane przez gangsterów z wywiadu amerykańskiego i jego agenty białogwardzistowskie wobec obywateli radzieckich w Nowym Jorku i gdzieindziej.

Dlatego właśnie po wojnie kupione przez amerykańskich fabrykantów i handlarzy bronią — prasa, radio, kohorty ustnych propagandzistów — od ministrów i posłów — do księży — rozwinęły natychmiast szaloną propagandę antysowiecką. Celem tej propagandy było przestraszenie społeczeństwa amerykańskiego widmem „niebezpieczeństwa”, jakie zagraża rzekomo Stanom Zjednoczonym ze strony Związku Radzieckiego, z jego potężną armią, lotnictwem i marynarką wojenną. Ta propaganda już od 3 lat utrzymuje społeczeństwo amerykańskie w strachu przed rzekomą groźbą najazdu radzieckiego na USA, aby wyszantażować w ten sposób dziesiątki miliardów kredytów na zbrojenia,

o „szczerości” intencji pokojowych polityków mocarstw zachodnich.

Będą one „szczerze” jeśli narody świata potrafią zmusić imperialistów anglosaskich do porzucenia swoich awanturniczych planów panowania nad światem, do wstąpienia na drogę pokojową, jeśli czujnie śledzić będą za diabelskimi machinacjami fabrykantów broni i ich sługusów i bezlitośnie demaskować je.

I naodwrot. Każde osłabienie nacisku opinii publicznej narodów, każde wahanie, każda szczylna we froncie pokoju, każde osłabienie rozmachu ofensywnego sił pokoju podżegacze wykorzystują będą dla swych zbrodniczych celów.

Wojny nie będzie nie dla tego, że imperialistom anglosaskim zbywa na chęci jej rozpętania, tylko dlatego, że zdają oni sobie sprawę z potęgi sił pokoju na czele ze Związkiem Radzieckim. Siły demokracji światowej stoją na straży pokoju przeciw anglo - amerykańskiemu podżegaczom wojennym. Siły te są silniejsze od sił podżegaczy wojennych. A ci ostatni rozumieją tylko język siły. Umacnijmy więc front pokoju.

E. U.

To i owó

Prawo pogody

Kwasiborski jest członkiem Towarzystwa Przyjaciół Zwierząt, Ba, uchodzi nawet za wybitnego aktywistę tej znacznej organizacji, a mimo to bez sznycelka, kotlecika, sztuki mięsa z kwiatkiem — facet ani rusz!

— To bardzo nieładnie — ganią go znajomi tudzież przyjaciele. Gdy się kocha — powiadają — zwierzęta, nie wypada być mięsożernym. Czemu pan właściwie nie przejdziesz na wegetarianizm czyli kuchnię roślinną.

— Nie mogę — odpowiada posępnie Kwasiborski — Nie mogę ukochanym zwierzętom ich pokarmu zjadać.

Ta troska o „zieloną paszę” przez sentyment dla czworonogich „podopiecznych” sprawia Kwasiborskiemu ostatnio kłopoty. Marchewki mianowicie, kartofelków, t. zw. strączkowych i motylkowych itp. na rynku jest w bród, ale z mięsem — jak wiadomo — kłepsko.

— Nie ma — oświadcza Kwasiborskiemu rzeźnik. — Nie ma, panie szanowny, ani wołu, ani świni, ani krowy, ani żadnej rzezy, która jego jest...

— Hm — dźwi się członek Tow. Przyjaciół Zwierząt — a cóż się właściwie z życiem stało. Pomoru przecie ani żadnej epidemii nie było.

— Ale żniwa panie — tłumaczy ob. bydłobójca — żniwa...

— Charakterystyczne — myśli sobie Kwasiborski — jak długo u rzeźników żniwa trwają — poczem (chciwy co najmniej pierwszej krzyżowej) wstępuje do innego sklepu mięsnego.

— No, jak tam — zapytuje właścicielkę zakładu — u pani także jeszcze żniwa czy już po żniwach.

— Po żniwach — rozkłada ręce kupowa — ale cóż z tego. Mięsa i przetworów mięsnych nadal brak. Nie dowożą!

— A kiedy dowiożą — niecierpliwie się mięsożerny Kwasiborski.

— Nie wiem — uśmiecha się ironicznie rzeźniczka, — Nie jestem wróżką. Wspomnienie o wróżce sprawiło, iż w pierwszej chwili Kwasiborski chciał się w sprawie t. zw. żywca zwrócić do przedstawicieli czarnej magii. Taki — Korubino Wal. — Pr. Vichara, który „darem jasnowidzenia przepowie nieomylnie każdemu jego problemy wydarzeń życiowych”, albo Marta Filipczak, która „przy pomocy astrobiologii każdą zagadkę bytu wyswietlić potrafi” — z całą pewnością odkryją tajemnicę „zaginionej” trzody chlewnej i stad rogacizny.

Obito się jednak bez psychologii i astrobiologii. Po prostu Kwasiborski spotkał swego koleżę z Tow. Przyjaciół Zwierząt.

— Uff — powiada kolega — zmęczyłem się, bracie, jak cholera. Ale nic dziwnego: zachciało mi się zwiędzać centralne targowisko bydła!

— Znaczą się — wtrącił domyślnie Kwasiborski — pusty plac...

— Pusty — zawołał kolega. — Właściwie pełen bydła i gotowego mięsa. Tylko, odbiorców jakoś zabrakło. 75 świń zostało na targu. Ciekawe, co też sobie właściwie myślał nasi pan, rzeźnicy tudzież masarze. Ano, nie wiadomo. Może chcą zawość zmieniń. Zostać na przykład fryzjerami. Umieją dobrze ludziom „mydlić oczy”. Może pragną się dostać do filharmonii: potrafią grać na koniunkturze. O jednym tylko zapominają. Ze wystawiając „do wiatru” konsumenta — mogą ściągnąć na siebie wcale potężną burzę. Takie już jest u nas „prawo pogody społecznej i gospodarczej” całkiem rezolutnie wykonywane przez Delegaturę Komisji Specjalnej. Czyżby panowie rzeźnicy czekali na ukazanie się na scenie współpracowników tow. Madeja.

E. TAM

Pierwsze kroki budownictwa w Łodzi

298 milionów zł. na wodociąg, 103 miliony na budownictwo mieszkaniowe

Z ostatniej sesji Miejskiej Rady Narodowej

Najważniejszą sprawą, omawianą na ostatnim posiedzeniu MRN był plan inwestycyjny na rok 1949. Obszernie omówił sprawę inż. Piekut.

Oczywiście, iż nie wszystkie palące bolączki Łodzi mogły być uwzględnione wobec 703 milionów złotych kredytów uzyskanych od państwa na cele inwestycyjne. Planowa no jednak na sumę 1.304 milionów zł., istnieje jej bowiem nadzieja, iż uda się uzyskać w końcu roku jeszcze pewne fundusze. Tym więc tłumaczy się fakt, iż samorząd opracował program inwestycyjny znacznie szerszy.

Tak więc fundusze na roboty kanalizacyjne i wodociągowe wzrosły z 200 milionów do 298 milionów zł. Rozbudowana zostanie sieć wodociągowa, kolektor i uregulowana rzeka Łódka.

Druga najważniejsza pozycja w budżecie to Miejskie Zakłady Komunikacyjne, którym przyznano na rozbudowę sieci tramwajowej 122 miliony złotych. Na uporządkowanie ulic, bruków i mostów przeznaczono 185 milionów zł. (uprzednio 64 miliony). Dalej oświata — na budownictwo szkół przewiduje się 120 milionów, na rozbudowę gazowni — 139 milionów zł.

Na budownictwo mieszkaniowe przeznaczono 103 miliony zł. (w roku ubiegłym 20 milionów). Dalsze pozycje stanowią Kultura, Zdrowie, Opieka Społeczna, Rzeźnia i Targowiska miejskie, parki i zieleńce oraz Straż Pożarna.

W dyskusji nad budżetem głos zabrał radny Gryczuk, który wniósł postulat eksploatacji Źródeł Niebieskich pod Tomaszem i Pilicy, oraz wyasygnowanie 15 mi-

lionów zł. na studia nad problemem zaopatrywania Łodzi w wodę.

Następnie prezydent tow. Eugeniusz Stawiński omówił bliżej inwestycje wodociągowe i kanalizacyjne, wskazując na wielkie trudności, na jakie natrafia na każdym kroku Zarząd Miejski przy ich rozbudowie.

Na Łodzi — powiedział prezydent Stawiński — znać typowe piętno długoletniego zaniedbania, piętno długoletniej eksploatacji kapitalistycznej. Dlatego też dziś przy jakichkolwiek zamierzeniach inwestycyjnych natrafia się na olbrzymie trudności, tak naprzykład rozbudowanie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej nie rozwiązuje jeszcze w całości problemu zaopatrzenia Łodzi w wodę, ponieważ trzeba by z kolei założyć instalacje wodociągowe i kanalizacyjne w domach, które są ich na ogół pozbawione.

Prezydent oświadczył, iż jeszcze w bież-

cym roku rozpocznie się budowa dwóch studni głębinowych o przeciętnej głębokości od 600 do 800 mtr. (2 następne zostaną wybudowane w ramach planu inwestycyjnego na rok 1949). Prezydent omówił bliżej możliwości sprowadzenia wody z Pilicy i Niebieskich Źródeł, jednakże inwestycja ta zalicza się już do ogólnokrajowych, ponieważ wybudowanie rurociągów pochłonęło by ogromną sumę 7 miliardów złotych.

Na zakończenie obrad Miejskiej Rady Narodowej sesja uchwaliła wniosek o przestrzeganiu następującego przydziału lokali: Wydział Kwaterunkowy może udzielić przydziału tylko na lokal wolny. Pierwszeństwo w przydzielaniu mieszkania przysługuje 1. osobom bezdomnym. 2. półbezdomnym. 3. rodzinom mieszkającym w szczególnie złych warunkach. 4. wszystkim innym osobom posiadającym prawo ubiegania się o lokal.

(Zyg.)

Kobiety pracują w przemyśle metalowym

Kurs przysposobienia przemysłowego

W przemyśle metalowym w dziale produkcji jest ponad 50 procent takich zawodów i czynności, w których z powodzeniem mogą pracować kobiety.

Mając na uwadze powyższe Departament Zatrudnienia Min. Pracy i Opieki Społecznej przystąpił do planowej akcji, mającej na celu w pierwszym rzędzie przeszkolenie kobiet a następnie zatrudnienie ich w przemyśle.

W chwili obecnej uruchomiony został kurs przysposobienia przemysłowego dla kobiet, obejmujący szkolenie w zawodach metalowych. Kurs ten ma charakter ekspe-

rymentalny i obejmuje tylko szkolenie praktyczne. Wobec trudności technicznych szkolenie odbywa się w kilku zakładach pracy, w Warszawie i pod Warszawą. Ogółem przeszła się 60 kobiet.

Departament Kadry jest bezpośrednio zainteresowany organizacją kursu jak również i samym przebiegiem szkolenia.

Akcję Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej należy powitać z pełnym uznaniem, gdyż rozszerza ona w znacznej mierze perspektywy pracy i zarobkowania dla dużego procentu kobiet, które nie posiadają dotychczas żadnych kwalifikacji zawodowych.

Deski na wózek i... jazda

„Cewka“ odbudowuje się ofiarną pracą całej załogi

Niechętnie szedłem do „Cewki“. Czego tam szukać w spalonej budzie? Rozczarowałem się bardzo, ale to bardzo przyjemnie. To co widziałem w „Cewce“ stanowi zbyt obszerny materiał dla krótkiego reportażu. Można by na ten temat napisać całą książkę, książkę o tych, którzy postanowili jak najszybciej odbudować i uruchomić spaloną fabrykę. Zaczęło się od tragedii z deskami.

Towarzysze nie mogli patrzeć na to, jak woda deszczowa przebiegała przez sufit zalewa — z trudem uruchomione maszyny na parterze, a Centralny Zarząd Przemysłu Papierniczego w ciągu trzech tygodni nie dostarczył desek potrzebnych do zbudowania prowizorycznego dachu. Teraz nareszcie deski już się znalazły.

Ludzie pracują. Co robią? Budują dach. Dosłownie wszyscy zatrudnieni są przy tej robocie. Majstrowie, kierownicy,

maszyniarki wszyscy, wszyscy. To nic, że deszcz leje, to nic, że zimno. Dach musi być jak najprędzej naprawiony, bo niszczyją maszyny pod deszczem. Deski na wózek dwóch majstrów staje przy dyszlu. Kilka robotnic popycha z tyłu — i jazda. Ale wózek jest tylko jeden, chętnych zaś do pracy dziesiątki. Robotnicy noszą więc deski na ramionach.

— No jazda — śpieszcie się — wcale już nie młoda niewiasta przynagła majstra swego oddziału, który zagadał się z nami. Już jest przy ułożonych jedna na drugiej deskach. Deszcze leje za kołnierz, w butach chlupocze woda.

To głupstwo — ważne, że będzie dach. Żałuję, że nie mam aparatu fotograficznego, zdjęcia byłyby dokumentem ofiarności i gotowości do poświęceń polskiego robotnika.

Ale kto tymi ludźmi kieruje?

— Teraz to my wszyscy jednakowo pra-

cujemy brzmii odpowiedź. Każdy robi to, co w danej chwili jest najpilniejsze. Teraz nosimy deski, skończymy — będziemy robili coś innego. Chcieliśmy, żeby C.Z.P.P. przydzielił jakiegoś specja do tych spraw, kazali nam wybrać kogoś spośród siebie, to i wybraliśmy.

Tow. Tober Eugeniusz (PPS) jest kierownikiem wszystkich robót związanych z odbudową. Stworzyliśmy swojego rodzaju Komitet odbudowy i jakoś sobie sami dajemy radę. Trzeba było wyremontować spalony wentylator dla odprowadzania kurzu powstającego przy „szarpaniu“ papieru. Osiemdziesiąt tysięcy to miano kosztować, a trzy miesiące należało czekać. Nam wentylator potrzebny jest już.

Tow. Tober ze swoimi ślusarzami zrobił wentylator w ciągu dwóch tygodni i kosztuje bez porównania taniej.

— Stoi — odmalowany, odświeżony i czeka na komisję, która ma zdecydować o jego zainstalowaniu. Byleby tylko za długo nie czekał.

Tow. Juszczenko, sekretarz Komitetu Fabrycznego i inspektor kontroli technicznej z dumą pokazuje nam to co już zostało zrobione. Niewiele to czasu minęło, od dnia kiedy to stanęli do pracy na dymiących jeszcze gruzach.

Z takimi ludźmi jak tow. tow. Kowalski, Kluziński, Wojnachowski, Ogiński, Köblecki, Konat Maria, Głębiasiak i inni można wiele — zdziałać — wiele może zrobić gromada, jeżeli pracuje z entuzjazmem.

Cała załoga „Cewki“ — zasłużyła sobie na najwyższe uznanie. Polska Ludowa potrafi ocenić ich wysiłek i wkład w odbudowę Kraju.

Spółdzielcy krajów demokracji ludowej w Polsce

W Warszawie bawi grupa spółdzielców krajów demokracji ludowej, która przybyła do Polski na zaproszenie Centralnego Związku Spółdzielczego. Wśród przybyłych gości znajduje się 7 delegatów czeskosłowackich, 4-ch rumuńskich i 4-ch bułgarskich.

W dniu 16 b. m. przedstawiciele Centralnego Związku Spółdzielczego powitali na Dworcu Głównym dalszych gości, przybyłych z Węgier i Jugosławii. Z Węgier przybyła grupa 4-ch spółdzielców z p. Franciszkiem Erdei, wiceprezesem węgierskiego Centralnego Związku Spółdzielczego na czele. Z Jugosławii przybyło 9-ciu przedstawicieli spółdzielczości z sekretarzem Komitetu Spółdzielczego p. Dimitrij Bojarica na czele. W najbliższym czasie spodziewani są

W tę i z powrotem

Tysiąc koni przepuszczamy

Tak się nazywa popularna zabawa dziecięca. Jeśli się jednak przepuszcza tysiące koni („normalnych“ i mechanicznych) tudzież tysiące przechodniów na skrzyżowaniu ulic — to już nie jest zabawa dziecięca, a ciężka praca w służbie ruchu. Wykonują ją, jak wiadomo, nasi dzielni milicjanci, na ogół biorąc bez zarzutu. Wyjątkowo tylko, niektórzy z nich mają tendencję raczej do zatrzymywania, niż przepuszczania. Np. — jak się nam skarżono — milicjant, który wieczorem dnia 12 bm. pełnił służbę na mało ruchliwym skrzyżowaniu ul. Stalina i Sienkiewicza — zatrzymywał przechodniów, czekając aż się zbierze na rogach poważna masa narodu.

„Hurtownik“ jakis czy co? Dla kilkunastu osób ręki mu się podnieść nie chciało? Bo nie przypuszczamy, aby to było przesadnie pojęte t. zw. poczucie władzy...

Środek owadobójczy

Jedno z pism warszawskich w następujący sposób zachwala nowy owadobójczy środek „Azotox“:

„Azotox“ nie działa natychmiastowo. Np. działanie jego na pluskwy trwa około 8 dni, przyczem warunkiem koniecznym jest opylenie ośrodków nerwowych robactwa...

Zupełnie jak z polowaniem na zająca. Wziąć trochę soli i nasypać mu na ogon. Tylko na „wynik“ nie trzeba czekać aż 8 dni.

Cyranka

W jednym z pism łódzkich wyczytaliśmy niedawno wiadomość, że „członek Akademii Nauk, uczony radziecki, Cyran, wpadł na pomysł krzyżowania pszenicy z perzem“.

Oczywiście, że skrzyżowania tego wyszła t. zw. cyranka czyli dzika kaczką (dzielnikarska). Natomiast nowy gatunek niezwykle trwałej i urodzajnej pszenicy pochodzącej z małżeństwa z perzem, zawiądujemy oczywiście, profesorowi radzieckiemu, członkowi Akademii Nauk — Cycynowi.

Ceny octu zatwierdzone

Komisja Cennikowa na m. Łódź podaje do wiadomości, iż Biuro Cen Ministerstwa Przemysłu i Handlu zatwierdziło niżej podane maksymalne ceny detaliczne na artykuły wytwarzane przez przedsiębiorstwa państwowe lub będące pod zarządkiem państwowym:

Esencja octowa 80 proc. luzem 1 kg. 760 zł. Esencja octowa 80 proc. z butelką a 100 kg. 115 zł. (łącznie z butelką). Ocet z esencji octowej 6 proc. butelkowany 1 l. 75 zł. Ocet z esencji octowej 6 proc. butelkowany 0.5 l. 40 zł. Ocet spirytusowy 6 proc. butelkowany 1 l. 75 zł. Ocet spirytusowy 6 proc. butelkowany 0.5 l. 40 zł. Ocet winny butelkowany 1 l. 190 zł. Ocet winny butelkowany 0.5 l. 100 zł.

Uwaga: dopuszczalne jest pobieranie zwrotnej kaucji za butelkę litrową zł. 19.— za butelkę półlitrową zł. 13.—

Niedopuszczalne jest natomiast doliczanie kosztu butelki do ceny octu. Ceny powyższe winny być umieszczone na etykietkach.

Ceny maksymalne zawarte w powyższym wykazie wchodzi w życie z dniem 15. 8. 48 roku.

Kurs dla sprzedawczyń PDT

W Ośrodku Szkolenia Zawodowego Ministerstwa Przemysłu i Handlu w Warszawie zakończył się niedawno piąty skoleń kurs dla sprzedawczyń Powszechnych Domów Towarowych. Kurs ten rozpoczął się 31 maja i obejmował ogółem 250 godz. wykładów z przedmiotów zawodowych, związanych z zawodem oraz ogólnokształcących. Obecnie przeszła się 56 kandydatek.

Z uwagi na duże zapotrzebowanie na wykwalifikowanych sprzedawczyń przewidziane jest zorganizowanie dalszych tego rodzaju kursów. Miejmy nadzieję, że na kursach sprzedawczyń uczyć się także.. uprzejmości wobec klientów.

INTERPELACJE

Nieporządky w szpitalu Ubezpieczalni

Szanowny Towarzyszu Redaktorze! Prosimy o zamieszczenie w waszym poczytnym piśmie niniejszej interpelacji:

Dnia 9. 8. 1948 r. o godz. 12-iej jedna z naszych pracownic dostała ataku serca, po kilkakrotnym dzwonieniu do wszystkich oddziałów pogotowia ratunkowego otrzymaliśmy wreszcie odpowiedź, że możemy prosić lekarza prywatnego, gdyż wszystkie samochody pogotowia ratunkowego są zajęte.

Wobec powyższego przewieźliśmy o godz. 13 min. 30 chorą, która nie dawała znaków życia, naszym (firmowym) samochodem do szpitala Ubezpieczalni Społecznej przy ul. dr. Kopcińskiego.

Powiadomiona urzędniczka Ubezpieczalni dzwoniła do lekarza, po 10 — 15 minutach sama urzędniczka wyszła do auta i kazała przenieść chorą do poczekalni i powiedziała, że lekarz zaraz przyjdzie. Czekaliśmy 20 minut a chora w dalszym ciągu pozostawała bez żadnej pomocy będąc nieprzytomną.

Pracownik, który odwiózł chorą, poszedł sam na teren szpitala by szukać lekarza, wreszcie na oddziale chirurgicznym zwrócił się do pielęgniarki z zapytaniem gdzie może na zobaczyć lekarza.

Pielęgniarka obiecała go poszukać, po chwili oświadczyła, iż lekarz zeszedł do chorej, co tym razem okazało się prawdą.

Zapytujemy czy lekarz szpitala Ubezpieczalni Społecznej powinien zająć się chorą natychmiast? Czy też ma prawo bagatelizować życie ludzkie?

Pytamy kto ponosi winę za anormalne stosunki panujące w szpitalu Ubezpieczalni Społecznej? Żdamy bezwzględnej wyświe tlenia tej sprawy i ukarania winnych, gdyż chodziło tu o życie ludzkie.

Za Radę Zakładową
(—) St. Fenczek

Kierownik oddziału III
PZPB Nr 6
J. Kaczmarek

Rosną kadry fachowców włóknarzy

W Państwowych Zakładach Przemysłu Bawełnianego Nr. 1 w Bielawie na Dolnym Śląsku zakończył się trzymiesięczny kurs dla mistrzów i podmistrzów tkackich. 300 godzinny program kursu obejmował wykłady i zajęcia praktyczne z dziedziny maszynoznawstwa, technologii tkactwa i teorii splotów. W październiku rozpocznie się w Bielawie nowy kurs dla innych rodzajów produkcji.

W ramach akcji szkoleniowej Państwowa Fabryka Konfekcji w Łodzi zorganizowała przy ośrodku Nr. 1. Kursy Przysposobienia Przemysłowego dla szwaczek motorowych. Najlepszym absolwentkom w nagrodę za postępy w nauce dyrekcja fabryki przyznała nagrody w postaci książek, wszystkim absolwentkom umożliwiono udział w wycieczce na W.Z.O., połowę kosztów wycieczki pokrywa dyrekcja fabryki.

Zjazd wychowawców Gimnazjum im. Kopernika w Toruniu

Torun posiada najstarszą uczelnię na Pomorzu — gimnazjum im. M. Kopernika, które w tym roku obchodzi 380-lecie swej pracy. Z okazji tej w dn. 4 i 5 września rb. mury tej szkoły gościć będą pierwszy zjazd jej wychowawców. Protektorat nad zjazdem objęli prof. dr. Ingarden i prof. dr. Szuman. Przewiduje się, że do kulturalnej sto licy Pomorza zjedzie ponad 500 abiturientów gimnazjum. Komitet organizacyjny zjazdu zapewni wszystkim gościom dobre kwatery i wyżywienie, a przede wszystkim moc atrakcji, ponieważ 4 września rozpoczynają się „Dni Torunia“. Zgłoszenia należy nadsyłać najpóźniej do dn. 25 b. m. na adres: Komitet Organizacyjny i Zjazdu Wychowawców Gimnazjum M. Kopernika w Toruniu, M. Garbary 27.

Kronikam. Radomska Wzrasta popularność Ośrodka Zdrowia

KOMU WINSZUJEMY

Sroda, 18 sierpnia 1948 r.
Dziś: Włodzimierza

WAŻNIEJSZE TELEFONY

- 10 — Straż Pożarna
- 11 — Urząd Bezpieczeństwa Publiczn.
- 12 — „Głos Radomszczański“
- 12 — R. S. W. „Prasa“
- 13 — Powiatowa Komenda MO.
- 51 — Miejski Komisariat MO
- 50 — Szpital Powiatowy
- 91 — Starostwo Powiatowe

K I N A

W kinie „Wolność“, od dnia 11 bm. do 17-go włącznie, wyświetlany jest film produkcji amerykańskiej p.t. „Kulisy wielkiej rewii“.

Adres Redakcji i Administracji „Głosu Radomszczańskiego“

Radomsko, ul. Reymonta nr 39.
Administracja — telefon nr 12, czynna codziennie od godziny 9-ej do 16-ej

Wieści z kraju

BRAK NAUCZYCIELI POLSKICH NA ZAOLZIU.

Brak nauczycieli w polskich szkołach na czeskim Śląsku cieszyńskim skłonił kompetentną władzę do wydania rozporządzenia, na mocy którego o posadę w polskiej szkole na Zaolziu ubiegać się mogą zarówno obywatele czeskosłowaccy jak i polscy.

Wszelkiego typu zapytania należy kierować do powiatowych wydziałów szkolnych na Zaolziu. Tam też przyjmowane są podania o przyjęcie.

Pisaliśmy już o Powiatowym Ośrodku Zdrowia w Radomsku w związku z zamowieniem akcji „W“. Jeśli na odcinku zwalczania chorób wenerycznych Powiatowy Ośrodek Zdrowia w Radom-

sku pozostaje w tyle za podobnymi placówkami w województwie łódzkim, to na odcinku niesienia opieki matce i dziecku Powiatowy Ośrodek Zdrowia w Radomsku pokonał rzecz najtrudniejszą —

obojętność matek do Ośrodka Zdrowia. Poradnia Opieki dla Matki i Dziecka przy Powiatowym Ośrodku Zdrowia istnieje już od 1945 r. napływ matek jest ogromny szczególnie było to widoczne w okresie nateżenia biegunki dziecięcej.

Lokal Stacji i poczekalnia nie mogą pomieścić pacjentów, dotyczy to również kuchni mlecznej dziecięcej, gdzie odbywa się sztuczne karmienie niemowląt, lokal ten jest wręcz niewystarczający, należy się spodziewać, że odpowiednie czynniki zainteresują się tą sprawą i stworzą pomyślniejsze warunki lokalowe dla najbardziej popularnej przy Ośrodku Zdrowia poradni dla Matki i Dziecka.

W trzech kierunkach przejawia swoją działalność Poradnia; po pierwsze — prowadzi szeroko zakrojoną akcję profilaktyczną wśród dzieci do lat trzech, akcja ta nie ogranicza się do zastrzyków i szczepionek, a polega na wizytacjach mieszkań i stwarzaniu odpowiednich warunków rozwoju dla niemowląt.

Po drugie — Poradnia leczy bezpłatnie chore dzieci do lat trzech, podopiecznych CKOS-u i Ubezpieczalni Społecznej, po trzecie — sprawuje opiekę nad matkami ciężarnymi.

Sekcja kobieca przy Powiatowej Radzie Związków Zawodowych w Radomsku winna podjąć współpracę z Poradnią, co wyjdzie na dobre matkom i niemowlętom. Poradnia bowiem dysponuje pierwszorzędnymi siłami fachowymi, oraz środkami leczniczymi, co nie zawsze można powiedzieć o Ubezpieczalni Społecznej w Radomsku.

Na zakończenie podajemy kilka informujących liczb z działalności Poradni za pierwsze półrocze br. W okresie tym pod opieką Poradni znalazło się 2360 osób, porad udzielono ok. 6 tysięcy, odwiedzin domowych — 296.

Nie jest to jednak „ostatnie słowo“ Poradni, może być ona w pełniejszym zakresie wykorzystana przez świat pracy.

Kto rozplącze ten radiowęzeł

O działalności radiowęzła radomszczańskiego wiemy jeszcze z tego szczęśliwego okresu, kiedy radiowęzeł udzielał informacji prasowych. Obecnie okólnik Dyrekcji Polskiego Radia zabrania udzielania informacji z zakresu działalności radiowęzła i dlatego niejedyn odcinek pracy radiowęzła ginie w mroku.

Jednak nie pomogą zarządzenia i nawet najlepiej zredagowane okólniki Dyrekcji Polskiego Radia, by mieszkańcy i słuchacze radia w Radomsku nie spojrzeli pewnych b. oczywistych braków zarówno w radiofonizacji miasta jak i programu lokalnego.

Był czas, kiedy wiele życia w ospałą atmosferę Radomska wniosły głośniki uliczne Polskiego Radia. Można było posłuchać muzyki, wiadomości prasowych, ulica żyła. Niektórzy ludzie podczas nadawania wiadomości specjalnie gromadzili się przed punktami ulicznymi. Ci ludzie pytają nas teraz — „Dlaczego punkty uliczne Polskiego Radia są już od dłuższego czasu nieczynne?“ To samo pytanie stawiamy pod adresem Radiowęzła Radomszczańskiego.

Niemniejszą winę w tym względzie ponosi Zarząd Miejski, który nie reguluje rachunków za uruchomienie ulicznych punktów odbioru radiowego. Najważniejszą sprawą jest, — jeśli już posiadamy punkty uliczne — by punkty te żyły. Fundusze na to — niewielkie zresztą winny się znaleźć.

luję rachunków za uruchomienie ulicznych punktów odbioru radiowego. Najważniejszą sprawą jest, — jeśli już posiadamy punkty uliczne — by punkty te żyły. Fundusze na to — niewielkie zresztą winny się znaleźć.

gorzej i poważniej wygląda sprawa z lokalnymi audycjami. Jest nam wiadome, że Radiowęzeł Radomszczański posiada dostateczną aparaturę, by transmitować lokalne audycje. Są — i stacja nadawcza i mikrofony i wzmacniacze.

Audycja lokalna z Radomska ogranicza się do kącika ogłoszeń i komunikatów urzędowych, nadawanych zresztą dorywczo.

Wielu radiosłuchaczy z Radomska zwracało się do radiowęzła z prośbą o zorganizowanie przynajmniej raz w tygodniu lokalnego koncertu życzeń. Należy nadmienić, że radiowęzeł posiada b. bogaty wybór płyt i koncerty życzeń mogłyby stanowić nieładną urozmaicenie w programie lokalnym radiowęzła radomszczańskiego. Niestety, nic w tym kierunku nie zrobiono.

Urządzenia nadawcze radiowęzła nie są wykorzystane ani przez Teatr Społeczny w Radomsku, ani przez organizacje społeczne i zawodowe. (Dz.)

Zła gospodarka w Fabryce Tektury w Rzekach

W tych dniach Komisja Powiatowej Rady Związków Zawodowych w Radomsku przeprowadziła wizytację Państwowej Fabryki Tektury w Rzekach pow. radomszczańskiego.

Fabryka Tektury posiada 21,5 ha, w tym 9 ha ziemi ornej, resztę stanowią łąki i nieużytki. Dotychczasowa gospodarka jest prowadzona chaotycznie ze względu na brak odpowiedniego kierownictwa.

Obecny kierownik Wiewiórowski Józef nie dba o dobro państwowe. Istnieją dowody na to, że sprzedawał łąki, bez pokwitowań.

Robotnicy fabryczni stwierdzają, że ilość sprzedanego siana była dwukrotnie większa od podanej przez ob. kierownika.

Z ostatniego omlotu zboże w ilości 907 kg. zostało rzekomo rozprowadzone wśród robotników, lecz i na to... brak pokwitowań. W magazynie brak żarówek, a było ich na składzie 400 szt. Ob. kierownik tłumaczy się, „że nie wie co się z nimi stało“.

Świadkowie stwierdzają, że w fabryce były i takie sytuacje, że gdy kierownik złapał złodzieja w magazynie fabrycznym, ten na pytanie skąd wziął klucze, oświadczył, że otrzymał je od zastępcy kierownika (obecnego kierownika) Wiewiórowskiego Józefa.

Jak wynika z zeznań świadków, żarówkami fabrycznymi jest oświetlony młyn prywatny Trątkiewicza. W fabryce tektury obecnie pracuje 9 osób, zamieszkujących w domu fabrycznym, który ma powyrywane okna wraz z futrynami jak również inne braki. Przy działowy węgiel sprowadzony dla robotników jeszcze nie został rozprowadzony, a już ubyło go i zamiast 100 metrów jest tylko 30 metrów. Robotnicy zatrudnieni od marca br. do obecnego czasu nie otrzymali wynagrodzenia za pracę, co jest krzywdą dla robotnika. Nie wy-

placono im także ekwiwalentu gotówkowego za kartki żywnościowe, stołówek i dodatek rodzinny. Taki stan nie może być nadal tolerowany, gdyż majątek państwowy będzie doprowadzony do całkowitej ruiny, a temu należy zapobiec.

Komisja Powiatowej Rady Związków Zawodowych w Radomsku domaga się przeprowadzenia ścisłego dochodzenia i wyciągnięcia konsekwencji w stosunku do winnych, oraz zmiany kierownictwa. M. F.

Z życia Zw. Zawodowych

Wycieczki do Wrocławia na W.Z.O.

Referat Kulturalno - Oświatowy przy Powiatowej Radzie Związków Zawodowych w Radomsku przyjmuje zgłoszenia zbiorowe od Związków Zawodowych, instytucji, organizacji politycznych, społecznych i młodzieżowych, firm przemysłowych, szkół itd. w terminie od 23 — 28 sierpnia i od 6 do 11 października b. r. wycieczek na Wystawę Ziem Odzyskanych. Po zgłoszeniu będzie podany termin wyjazdu. W okresie trwania wystawy

są uruchomione codziennie dodatkowe pociągi osobowe.

Wyjazd na wycieczkę z Radomska i pow. radomszczańskiego odbywać się będzie ze stacji Częstochowa. Dla przejazdów na Wystawę, Ministerstwo Komunikacji przyznało następujące ulgi:

- 1) 50 proc. — dla podróżnych indywidualnych we wszystkich pociągach pasażerskich;
- 2) 50 proc. — dla zorganizowanych

grup w dodatkowych pociągach osobowych;

3) 66 proc. — dla zorganizowanych grup powyżej 500 osób w pociągach dodatkowych, zestawionych z wagonów towarowych krytych z miejscami do siedzenia.

Celem uzyskania karnetu „Orbisu“ uprawniającego do otrzymania noclegu i wyżywienia w Wrocławiu należy zgłosić ilość osób, czas trwania wycieczki i kategorię.

1) Kategoria popularna (Seria A) w cenie zł. 320 obejmuje: śniadanie, obiad, kolację, zwiedzenie miasta z przewodnikiem na trasie od dworca do terenu Wystawy, względnie w drodze powrotnej — częściowo pieszo, częściowo tramwajem.

Za nocleg w tej kategorii na sieniaku z pościelą w kwaterze zbiorowej dolicza się zł. 103.

2) Kategoria turystyczna (Seria B) w cenie zł. 371 obejmuje: śniadanie, kolację, przejazd tramwajem ze zwiedzeniem (jak w serii A) oraz obiad z 3 dań.

Za noclegi w tej kategorii na łóżku z pościelą w kwaterze zbiorowej dolicza się 227 zł.

BILETY WSTĘPU NA WYSTAWĘ ZIEM ODZYSKANYCH

Bilet dla członków Związków Zawodowych zł. 150.—

Bilet dla członków wycieczek zbiorowych zł. 100.—

Bilet dla członków wycieczek szkolnych zł. 50.—

Plaża dla... krów, koni i psów

W niedzielę i święta miasto nasze opróżnia się. Kto żyje, gdy pogoda sprzyja opuszcza Radomsko, które jest w tym szczęśliwym położeniu, że posiada w pobliżu aż dwie rzeki, (to „poblize“ mierzy się na kilometry). W dni pogodne jednak między Radomską Wartą a miastem zapewniona jest komunikacja miejska.

Najbardziej uczęszczana przez ludność Radomska jest miejscowość kąpieliskowa Topisz.

Byłoby rzeczą celową, by pewnego rodzaju patronat i opiekę nad Topiszem, który jest odwiedzany przez mieszkańców Radomska spragnionych latem wody i słońca, objął Samorząd Miejski w Radomsku i uregulował stosunki na plaży w Topiszu.

Bo na Topiszu źle się tego roku dzieje. Tamtejsza plaża i odcinek rzeki szczególnie dostępny dla mieszkańców Radomska są zajęte przez krowy, konie, świnię a wreszcie gęsi i kaczki. Jakaś przekora powoduje mieszkańcami okolice Topisza, gdy mając do dyspozycji olbrzy-

mie przestrzenie rzeki i łąk — uparcie okupują plaże i przylegający do niej odcinek rzeki.

Złośliwość tych ludzi posunęła się tak daleko, że pragnąc odstraszyć radomszczan od kąpielii i odwiedzania plaży, rzucają one do rzeki wielkie ilości szkła. Ostatnio tego rodzaju walka z plażowiczami na Topiszu o mało nie zakończyła się tragicznie — jeden z obywateli radomszczańskich — Grodzik Witold przy skoku do wody tak silnie się pokaleczył szkłem znajdującym się w rzece, że jedynie dzięki natychmiastowej pomocy lekarskiej udało się go uratować.

Jeszcze w tym roku czeka nas niewątpliwie niejedną pogodną niedzielę! Miło jest ją spędzić na Topiszu, ale nie w towarzystwie koni, świń, krów i gęsi. Trzeba umożliwić mieszkańcom Radomska pełne i bezpieczne wykorzystanie Topisza.

Stały czytelnik „Głosu Radomszczańskiego“

ALKOHOL NIESZCZĘŚCIEM CZŁOWIEKA i NARODU!

TEATRY

TEATR WOJSKA POLSKIEGO

Z powodu remontu w miesiącu sierpniu teatr nieczynny.

TEATR POWSZECHNY

Dziś o godz. 19.30 sztuka G. Zapolskiej „ZABUSIA“ z gościnnym występem Ireny Górskiej w roli tytułowej. Jest to najlepsza kreacja aktorska tej artystki młodego pokolenia. Obok Górskiej biorą udział: E. Drozdowska, H. Krzywicka, M. Stróżyńska, Z. Truszkowska, J. Zarubin, J. Dwornicki, Z. Filus i Z. Kęstowicz.

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ „LUTNIA“ Piotrkowska 243

Dziś i dni następnym o godzinie 19.15 „CNOTLIWA ZUZANNA“, operetka w 3-ach aktach J. Gilberta.

Bilety wcześniej do nabycia: ul. Piotrkowska 102, a od godz. 17-ej w kasie teatru. W niedzielę kasa teatru czynna od godz. 11-ej.

JERZY LESZCZYŃSKI w Teatrze Kameralnym

Od dziś w sali Teatru Kameralnego gościć będzie przez dziesięć dni znakomity artysta polski Jerzy Leszczyński, niezapomniany Czesnik w Zemście Fredry, kreowany dwa lata temu na scenie Teatru Wojska Polskiego. Tym razem Łódź oglądać będzie Leszczyńskiego w popisowej roli Majora w pełnej humoru i sentymentu komedii J. Korzeniowskiego „Panna meżatka“, w której obsadę pozostałych ról głównych tworzą artyści sceny krakowskiej: Irena Renardówna, Antonina Kłofska, Zbigniew Przeradzki i inni. Reżyseria Jerzego Leszczyńskiego. Nowe dekoracje i sylwetowe kostiumy I. B. Przeradzkiej. Zapowiedź występu świetnego artysty w oddawna nie granej komedii polskiej budzi wielkie i zrozumiałe zainteresowanie.

Kasa czynna od 11-ej do 13-ej i od 15-ej. Tel. 123-02.

Teatr Letni „BAGATELA“ Piotrkowska 94

Dziś i codziennie o godz. 20-ej najweselsza komedia sezonu pt. „MUSISZ BYĆ MOJĄ“ z udziałem i w reżyserii Kazimierza Szuberta.

Kasa czynna cały dzień od godz. 10-ej, tel. 272-70.

Uprzejmie prosimy o wcześniejsze nabycie biletów.

LETNI TEATR „OSA“

Zachodnia 43, tel. 140-09

19.30 punkt. Komedia muzyczna R. Benackiego pt. „Rozkoszna dziewczyna“.

H. Makowska w roli tytułowej oraz B. Halmirska, St. Piasecka, W. Brzeziński, M. Dąbrowski, Wł. Kwaskowski, T. Wołowski, L. Sadurski i inni.

Reżyser: T. Wołowski. — Orkiestra pod batutą Z. Wiehlera. — Dekoracje: J. Galewski. — Tańce L. Sadurski. — Nowa wystawa. — Modne stroje.

KINO

ADRIA — „Rosanna siedmiu księżyców“
godz. 18.30 20.30 w niedz. 15.30

BAŁTYK — „Synowie“

godz. 17, 19, 21 w niedzielę 15

GDYNIA — Kino nieczynne — na czas remontu Program Aktualności przeniesiono do kina „Hel“.

HEL — „Kobieta sama“

godz. 16, 18, 20, w niedz. 14

HEL — „Program aktualności krajowych i zagranicznych Nr 25“

godz. 11, 12, 13, 14, w niedz. 11, 12, 13

MUZA — „800-lecie Moskwy“

godz. 18.20 w niedz. 16

POLONIA — „W pogoni za mężem“

godz. 16, 18.30, 21, w niedz. 13.30

PRZEDWIOSNIE — „Dragonwyck“

godz. 17.30, 20 w niedz. 15

ROBOTNIK — „Miłość na lekarstwo“

godz. 17, 19, 21, w niedz. 15

ROMA — „Monsieur la Souris“

godz. 18, 20, w niedz. 15.30

REKORD — „Bellita Tańczy“

godz. 18.30, 20.30 w niedz. 16.30

STYLÓWY — „Tajemnica nocy wigilijnej“

godz. 16.30, 18.30, 20.30 w niedz. 14.30

SWIT — „Konwój“

godz. 18, 20.30 w niedz. 15.30

TECZA — „Zaklęta naręczona“

godz. 17, 19, 21 w niedz. 15

TATRY (w ogrodzie) — „Miasto Bezprawia“

godz. 17, 19, 21 w niedz. 15

WISLA — „Bohero“

godz. 17, 19, 21, w niedz. pocz. o godz. 15

WŁOKNIARZ — „Miasto Bezprawia“

godz. 17, 19, 21, w niedz. 15

Jutro na stadionie WP

Mecz Polska - Jugosławia

Program Igrzysk Zw. Zaw. który rozpocznie się w czwartek 19 bm. w Warszawie jest następujący: godz. 10-ta: korty tenisowe „Legii“ przedboje pięciarskie, Boisko szkolne w Agricoli — przedboje w koszykówce i siatkówce mężczyzn i kobiet oraz przedboje w szczyptorniaku; boisko w parku Paderewskiego — przedboje w szczyptorniaku.

Godz. 17-ta — uroczyste otwarcie Igrzysk i defilada na Stadionie WP, godz. 18-ta — mecz reprezentacji Związków Zawodowych Polska — Jugosławia, sędzią głównym meczu — Rutkowski, sędziowie boczni red. Aleksandrowicz oraz inż. Brzechowski. Godz. 19-ta — korty Legii — przedboje pięciarskie

Ze sportu

Nie byle jaki triumf odnieśli nasi motocykliści

Wywiad z mjr. Serockim — kierownikiem ekipy łódzkiej motocyklistów w Międzynarodowym Maratonie Motocyklowym

Jeszcze do niedawna z zazdrością przyjmowaliśmy wszelkie nie na naszą miarę organizowane imprezy sportowe bądź to przez Włochów, Francuzów czy Anglików. Różnego rodzaju „imprezy — giganty“ psuły nam po prostu krew. Dlaczego my nie możemy się pościć czymś podobnym?

Szybko odradzający się nasz sport dzięki życzliwemu ustosunkowaniu się i wybitnemu poparciu władz państwowych daleko pozostał w sobie nasz sport przedwojenny, jeśli chodzi o rozmach organizacyjny. Dzisiaj i my mamy imprezy, których pozazdrościć nam mogą inni. Do takich imprez należał niewątpliwie Międzynarodowy Maraton Motocyklowy, w którym odnieśliśmy w tym roku nie byle jaki triumf nad czołową klasą kierowców europejskich.

NAJWIĘKSZA IMPREZA NA ŚWIECIE

— Międzynarodowy Maraton Motocyklowy był największą imprezą motocyklową nie tylko w Europie, ale na świecie i najcięższą próbą nie tylko kierowców, ale i maszyn — mówi nam kierownik łódzkiej ekipy, major Serocki, który na czele swej garski chłopców po siedmiu dniach wielkich trudów, zdziżony powrócił do Łodzi.

NA GÓRSKICH BEZDROŻACH

— Warunki w jakich odbywał się „Maraton“ były bardzo ciężkie — mówi nam nasz rozmówca.

Przed Igrzyskami ZZ

Odzieżowcy w Warszawie

mogą zgotować nie jedną niespodziankę

Sport konfekcyjny organizowany i prowadzony przez Wydział Sportowy Zarz. Głównego Zw. Zaw. Prac. Przem. Konf. — Odzieżowcy coraz bardziej utrwalają swą niepoślednią pozycję w sporcie pracowniczym. Dowiodły tego, chociażby ostatnie Ogólnopolskie Igrzyska Sportowe Pracowników Przemysłu Konfekcyjnego, które odbyły się w Poznaniu. Odzieżowcy będą więc w Warszawie przeciwnikami, których lekceważyć nie można. Najlepszym zresztą dowodem tego jest świetne zwycięstwo kolarzy „Odzież“ którzy w pierwszej konkurencji Igrzysk Związków Zawodowych zdobyli pierwsze miejsce.

Chłuba klubów odzieżowych, jest bezwątpnie Cieslikówna oraz kolarze: Gabrych, Leśkiewicz, Sałyga, Janik, Jankowski, Cieslikówna nie zawiodła nas w Poznaniu uzyskując na 200 m czas 2.39,6 i zwyciężając w szeregu konkurencji lekkoatletycznych. Wyróż-

niła się również w Poznaniu 18-letnia zawodniczka z Bytomia — Pankówna, osiągając w biegu na 60 m czas 8,6; 80 m płotki: 15,2; dysk 25,60; kula — 9,95, jest to więc wszechstronny talent lekkoatletyczny. W konkurencjach lekkoatletycznych mężczyzn najlepszy jest Hanc z Kalisza, uzyskał on w rzucie dyskiem wynik 34,23; kulą — 12,29; oszczepem 45,25 (na treningu — 27); trójskok 12,86. Obie cufajco zapowiada się również w rzucie oszczepem Walkiewicz z Dolnego Śląska.

Ekipa bokserska konfekcji pozostaje pod kierownictwem byłego mistrza Polski — Miśkurewicz, duże nadzieje pokładamy również w grupie zapasniczej składającej się przeważnie z reemigrantów z Francji.

SZYBKOSĆ — DOMENA POLAKÓW

— Próby szybkości były naszą domoną. Na ostatniej próbie we Wrocławiu najszybszym był Dąbrowski. Próba odbywała się tutaj nie na równym kilometrze, lecz drózkach w parku przy czym zawodowcy musieli przebyć jeszcze kawałek żużlu. Wymagało to wiele zrecznosci i doskonałego opanowania maszyny. W Czechosłowacji próbe szybkości na kilometrze wygrał Żymirski osiągając 124 km na godzinę.

— Trzeba dodać — mówi dalej nasz miły

interlokutor — że Czesi jechali na tych samych maszynach co my (drużyny narodowe — przyp. Red.), to jest na czeskich „C. Z.“. Maszyny te najlepiej wytrzymały raid.

Naszej drużynie narodowej towarzyszył przez cały czas mechanik czeski, który opiekował się maszynami przez całą drogę.

Z ŁÓDZIAN NAJLEPIEJ JECHAŁ WERNER

— Nie tylko słowa uznania należą się drużynie narodowej, bardzo dobrze jechał na przykład pierwszy zespół Okęcia na angielskich „Triumphach“, a z Łódzian na wyróżnienie zasłużył inż. Werner (EKS), który bodaj jedyny z Łódzian miał należycie przygotowaną maszynę, co jest również wielką zaletą zawodnika.

Ogólnie z Łodzi startowało 12 maszyn — mówi mjr. Serocki. Zespoły wystawili Tramwajarze, EKS i DKS. Raid ukończył jedynie zespół EKS-u. Indywidualnie obok inż. Wernera dobrze jechał Duraj (Energetyka), który startował w najcięższej obsadzonej kategorii 250-tek („Jawy“).

150 MASZYN ODPADŁO NA TRASIE

— Na 221 maszyn raid ukończył 71, a wszyscy zaś, którzy przybyli do mety — dodaje kierownik ekipy łódzkiej — zasługują na najwyższe uznanie, gdyż próba, jaka przeszli równa się naprawdę próbie piekielnej.

Zainteresowanie „Maratonem“, jak nam oświadczył mjr. Serocki, było kolosalne zarówno na terenie CSR jak i Polski.

W przyszłym roku podobną imprezę chcą urządzić Włochy i już dzisiaj zapraszają na nią naszych motocyklistów, którzy za jednym, jak to mówią, zamachem, wysunęli się na czoło kierowców europejskich.

Sport w ZSRR

NINA DUMBADZE

znów daje znać o sobie

Fragment defilady ze „Spartakiady“ w Moskwie

MOSKWA (Obsł. wł.). — W ramach zakońzonej w Moskwie „Spartakiady“ z okazji jubileuszu moskiewskiego klubu sportowego „Dynamo“, zawodnicy radziecy ustalili 12 nowych rekordów Związku Radzieckiego. W liczbie tej 6 rekordów ustanowili strzelcy; jeden — w kolarstwie zawodniczka Larjanowa, dwa — motocykliści oraz trzy — lekkoatletci: Nina Dumbadze osiągnęła w rzucie dyskiem — 53,55 m, Wołkow w dziesięcioboju — 7.229 pkt. Jak wiadomo na olimpiadzie w Londynie Amerykanin Mathias zdobył złoty medal w dziesięcioboju, uzyskując 7.139 pkt.

„SPARTAK“ PROWADZI W MISTRZOSTWACH PIŁKARSKICH

W spotkaniach piłkarskich o mistrzostwo Związku Radzieckiego uzyskano następujące wyniki: moskiewskie „Dynamo“ przegrało niespodziewanie z „Torpedo“ w stosunku 1:2, w Kuibyszewie „Spartak“ (Moskwa) pokonał miejscową drużynę „Skrzydła Sowieców“ w stosunku 1:0. Drużyna moskiewskich kolejarzy „Lokomotiv“ pokonała niespodziewanie „Dynamo“ (Tyflis) w stosunku 1:0.

Na czele tabeli rozgrywek wysunęła się drużyna „Spartak“ (Moskwa), mając w 18 grach 27 punktów.

Nasze sylwetki

Marchwiński kolarz z przyszłością

Talenty sportowe nie rodzą się na kamieniu, toteż każde pojawienie się jego witamy nie tylko z wielką radością, ale i... obawą, aby nie został zmarnowany.

Do takich talentów, o który istnieją obawy, aby nie został zmarnowany wskutek braku trenera, należy młody, wybijający się coraz bardziej młody kolarz Marchwiński, który na rozkładzie ma już nawet takich kolarzy jak Wrzesińskiego czy Musiała.

Marchwiński ma dopiero 18 lat, a kolarstwo wyczynowo uprawia dopiero od 4 miesięcy. W krótkim tym okresie osiągnął już szereg sukcesów na torze, rokujących mu dalsze, o ile te nie uderzą mu do głowy. Na razie Marchwiński, jak dowiadujemy się w jego klubie, jest skromny, ambitny i co najważniejsze zdyscyplinowany. Mniej więc nadzieje, że takim zostanie. Wówczas będziemy mieć mogli z niego pociechę i godnego następcę Beka, czy Kupczaka.

2.103 KM WODA

W celu uczczenia zbliżającego się dnia marynarki wojennej ZSRR, zorganizowany został gwiazdasty raid wołowski pod hasłem „Moskwa — port pięciu mórz“. Na metę w Moskwie przybyła pierwsza osada z Archangielska przebywając 2.103 km.

OBIECUJĄCY JUNIOREK

Leningradzkie 17-letni uczeń Matwiejew ustanowił dwa nowe rekordy ZSRR juniorów w rzucie dyskiem z wynikiem — 39,52 m i w rzucie kulą — 12,63 m.

GDY WALCZA DWAJ MISTRZOWIE PADAJĄ REKORDY...

Pojedynek dwóch czołowych młotaczy młota Związku Radzieckiego Kanakiego (Kijów) i Szehtela (Leningrad) zakończył się ustanowieniem przez tego ostatniego nowego rekordu ZSRR w rzucie młotem wynikiem 55,81 m.

MOSKIEWSKI „SPARTAK“ TRIUMFUJE W KIJOWIE

W Kijowie zakończyła się letnia „Spartakiada“ klubu sportowego „Spartak“, w której uczestniczyło około 1.800 zawodników z Moskwy, Leningradu i innych miast Związku Radzieckiego.

W zawodach pływackich, strzeleckich, w piłce nożnej i w koszykówce, zwyciężyły zespoły moskiewskiego „Spartaka“. W zawodach lekkoatletycznych w ogólnej punktacji, zwycięstwo odnieśli zawodnicy „Spartaka“ z Kijowa.

„Budowlani“ między sobą

ZKS „Budowlani“ (Łódź) rozegrał rewanżowe spotkanie w piłce nożnej z ZKS „Budowlani“ (Zelów) w Łodzi. Łódzianie wygrali zwycięstwo w stosunku 3:1 (1:0).

Gospodarze lepiej wypadli technicznie i lepiej kondycyjnie. Przy lepszej dyspozycji strzałowej u zawodników łódzkich wynik spotkania byłby o wiele wyższy.

U gości zawiódł atak.